

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Eadem veritas exemplo parvulorum demonstratur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

apud Augustinum, est auxilium sufficiens: sicut ad adiutorium quo, est auxilium efficax. Secundò, quia loquitur de gratia, quã deficientem non imputatur ad culpam defectus operationis, quod solum verificatur de gratia sufficiente: alias homo nunquam peccaret, cum semper quando non operatur, instante præcepto, ei auxilium efficax denegetur: Ergo sentit Augustinus, aliquando homini negari auxilium sufficiens, in pœnam peccati, saltem originalis.

162 Idem docet S. Thomas fidelissimus ejus discipulus. Nam 2. 2. quæst. 2. art. 5. ad 1. loquens de auxilio gratiæ, quo fit ut actus sit in nostra potestate, & sine quo modo non potest credere, sperare, & diligere (quod utique sufficiens est, ut patet) ait, tale *Auxilium quibuscumque datur, misericorditer datur: quibus autem non datur, ex iustitia non datur, in pœnam præcedentis peccati, saltem originalis, ut dicit Augustinus in libro de corrept. & gratia.* Quibus verbis ex Augustino cap. 5. & 6. de corrept. & gratia collectis, ut ibidem notatur in margine, S. Doctor totam Jansenij & Molinæ doctrinam funditus evertit: docet enim in primis auxilium sufficiens (de quo ibi loquitur, ut ostendimus) dari aliquibus in statu naturæ lapsæ (ut patet ex illis verbis: *Quibus autem datur &c.*) quod negat Jansenius, qui nullum auxilium sufficiens ab efficaci distinctum, in statu naturæ lapsæ agnoscit. Secundò asserit illud non dari omnibus, sed aliquibus in pœnam peccati, saltem originalis, denegari, ut colligitur ex verbis sequentibus: *Quibus autem non datur, ex iustitia non datur &c.* Et sic corrumpit doctrinam Molinæ, Suarez, & aliorum Recentiorum, qui admittunt in statu naturæ lapsæ aliquod auxilium sufficiens omnibus commune, & omnibus generaliter concessum.

163 Probatur secundò ex eodem Augustino Epist. 107. ad Vitalem, ubi inter duodecim præcipua fidei dogmata quæ recenset, hæc tria tanquam certa fide tenenda statuit contra Pelagianos. *Scimus gratiam Dei non omnibus hominibus dari. Scimus eis quibus datur, misericordiam Dei gratuita dari. Scimus eis quibus non datur, iusto Dei iudicio non dari.* Idem docet Fulgentius libro 1. de verit. prædestin. & gratiæ cap. 15. ubi ait: *Gratiam Dei non omnibus hominibus generaliter dari, gratuitum quippe donum Dei est gratia.*

164 Probatur tertio conclusio ex Augustino serm. 111. de verbis Apostoli cap. 4. ubi dicit: *Communis est omnibus natura, non gratia.* Idem docet S. Thomas de verit. quæst. 24. art. 15. his verbis: *In nullo inveniuntur omnes homines convenire, nisi in aliquo naturali: At hæc essent falsa, si in statu naturæ lapsæ daretur aliquod auxilium sufficiens omnibus commune; nam omnes homines convenirent non solum in aliquo naturali, sed etiam in aliquo gratuito & supernaturali; & omnibus communis esset talis gratia, sicut & natura, ut patet: Ergo juxta utrumque S. Doctorem, non datur in statu naturæ lapsæ aliquod auxilium sufficiens, omnibus commune, & omnibus generaliter concessum.*

165 Hæc testimonia adeò aperta sunt, & ita clarè ostendunt non dari gratiam illam sufficientem omnibus communem, & omnibus generaliter concessam, quam Recentiores admittunt, ut Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 2. ingenuè fateatur, quòd Augustinus ejusque discipuli, omnium clarissimè id tradiderunt. Unde cap. 6. subdit: *Quocirca ego non dubitarem, Augustinum, ejusque Discipulos, Pro-*

perum & Fulgentium, illius fuisse sententia. Et ad disp. 193. cap. 4. num. 37. sic habet in margine: *Augustinus concedit lapsum hominem interdum destitutum auxilio sufficiente ad non peccandum. Quæ ingenua Adversarii confessio, non leve stabilimentum præbet nostræ sententiæ: nam ut inquit Suarez prolog. 6. de gratia cap. 6. Quidquid in materia de gratia Augustinus ut certum affirmat, & ad dogmata fidei pertinens: à quolibet sapiente & erudito Theologo tenendum ac defendendum est, nisi si certò non constet esse ab Ecclesia definitum. Sed, ut supra vidimus, Augustinus hæc propositionem: *Gratia Dei non omnibus hominibus datur, ut omnino certam affirmat, imò & inter præcipua fidei dogmata illam reponit: Ergo illa à quolibet sapiente & erudito Theologo tenenda est.**

§. III.

Eadem veritas exemplo parvulorum demonstratur.

EAndem veritatem sæpe demonstrat Augustinus contra Pelagianos & Semipelagianos, exemplo invincibilium parvulorum, quos ipsa sua taciturnitate omnem illorum loquelam confundere, omnesque argumentationis humana vires infringere, sæpe testatur. Sic ergo potest hoc argumentum proponi. Baptismus in nova lege est unicum medium seu remedium ad salutem parvulorum sufficiens, ut docent Theologi cum S. Thoma 3. p. quæst. 68. Sed baptismus non datur omnibus parvulis, ut patet in illis qui nascuntur apud infideles, vel qui in utero matris moriuntur: Ergo non dantur omnibus reprobis auxilia ad salutem sufficientia.

Dices: Defectum & carentiam baptismi in illis parvulis, non oriri ex divina providentia sic disponente, sed ex culpa vel negligentia parentum aut ministrorum Ecclesiæ, qui hujus remedii applicationem negligunt, aut ex causis naturalibus, quæ mortem illorum parvulorum causant, vel accelerant.

D Sed utrumque diserte rejicit Augustinus de dono persever. cap. 12. his verbis: *Nonquid res humanas in parvulis non divina providentia, sed fortuitè agi casibus opinabimur, cum rationales vel damnanda vel liberanda sint anima, quando quidem nec passer cadit in terram sine voluntate patris nisi qui in caelis est? Aut parentum negligentia sic tribuendum est, quòd parvuli sine baptismò moriuntur, ut nihil agant superna judicium, tanquam ipsi qui hoc modo male moriuntur, parentes sibi negligentes, voluntate propria de quibus nascerentur elegerint? Quid dicam quòd parvulus aliquando antequam illi per ministrum baptizanti succurri possit, expirat: Plerumque etiam festinantibus parentibus, & paratè ministris, ut baptismus parvulo datur, Deo tamen NOLENTE non datur, qui eum paululum in baptismo tenuit ut daretur. Et de natura & gratia cap. 8. loquens de eodem parvulo sine baptismò decedente ait: *Ego autem dico parvulum natum in eo loco ubi ei non potuit per Christi baptismum subveniri morte præventum, idcirco talem fuisse, id est sine sacro regenerationis exisse, quia aliud esse NON POTUIT. . . .* Rectè ergo ea damnatione quæ per universam massam currit, non admittitur in regnum colorum, quamvis Christianus non solum non fuerit, sed NEC ESSE POTUERIT.*

Ex quibus verbis hoc argumentum conficitur.

Auxilium

Auxilium quod aliquis est Christianus, est auxiliū
efficax: auxiliū quo potest esse Christianus, est
auxilium sufficiens. Sed ex Augustino puer ille
nec fuit nec potuit esse Christianus: Ergo nec au-
xilium efficax nec sufficiens habuit ad salutem.

Confirmatur: parvulis morientibus in utero
matris, non est humanā diligentia applicabilis
baptismus: tum quia tales pueri non possunt
subijci operationi ministrorum Ecclesiæ: tum
etiam quia baptisimi non sunt capaces infantes
nondum nati; renasci enim non potest nisi na-
tæ: At quod puer moriatur in utero, etsi possit
quandoque ex humana culpa, aut aliquo actu
humana diligentia vitabili provenire; multo-
ties tamen id provenit ex sterilitate seminis, aut
ex naturali matris aut fœtus infirmitate, quæ ex
libero actu hominis non dependet: Ergo in his
casibus non est provifus parvulis baptisimus hu-
mana diligentia applicabilis. Unde inquit Prof-
per in carmine de ingratis.

Multos, sancti genitoribus ortos,

Nullo salvari studio potuisse fuerum.

Dices: Deum habere voluntatem antecedentē
liberandi omnes homines, quam voluntatem etsi
Vaquez neget parvulos comprehendere, id ta-
men affirmat Augustinus libro 4. cont. Julian.
cap. 8. & constat ex eo quod aliis Christus om-
nium parvulorum redemptor non esset, cum il-
lus redemptio non excedat objective voluntate
generalem quam Deus habet de salute ho-
minum, ut pote ex illa imperata: At ex vi hujus
voluntatis, etsi efficacia media ad salutem omni-
bus non conferantur, bene tamen sufficientia,
et ob id est Tractatu præcedenti: Ergo ex vi
illius præparat Deus parvulis media sufficientia
ad salutem, & consequenter baptismum ut hu-
mana diligentia applicabilem, cum ille sit unicū
remedium à Christo pro parvulis institutum.

Huius argumenti quod est præcipuum funda-
mentum Adversariorum, patet solutio ex dictis
in præcedenti conclusione: ubi ostendimus
quod si ly *Dare* accipiatur prout significat idem
quod præparare seu offerre in communi, Deus
per voluntatem antecedentem quæ desiderat
omnium salutem, omnibus reprobis tam parvu-
lis quam adultis dat media seu auxilia ad salutē
sufficientia. In forma igitur, concessa Majori, di-
stinguo Minorem. Per voluntatem antecedentē
conferuntur auxilia sufficientia: id est offeruntur,
& pro omnibus absque ullius exceptione in-
stituantur, concedo Minorem. Conferuntur, id
est applicantur, & intrinsecè in omnibus reci-
piuntur, nego Minorem & Consequentiam.

Itaque ex vi illius voluntatis necessarium non
est, ut eodem modo exhibeantur omnibus me-
dia sufficientia ad salutem, quod Adversarii ne-
gare non possunt, cum fateantur aliquibus par-
vulis applicari de facto baptismum, aliis autem
non applicari, sed solum ut applicabilem per hu-
manam diligentiam fuisse relictum. Non ergo
eodem modo omnibus exhibentur media suffi-
cientia ad salutem, ex vi illius voluntatis antece-
dentis, sed diversimodè. Nos autem diversita-
tem istam taliter extendimus, quod aliquibus de
facto applicandus provideatur baptismus, illis
sufficit qui de facto lavacro regenerationis ab-
luuntur: aliis solum ut proximè applicabilis per
humanam diligentiam, illis videlicet quibus ob
negligentiam hominum non fuit applicatus. Ali-
is denique, nec ut applicatus, nec ut aliqua di-
ligentia applicabilis, sed ut pro illis quantum est

Tom. II.

A ex parte Dei institutus, eisque oblati, & per
merita Christi quoad sufficientiam obtentus.
Quem providentiæ modum sufficientem concipi-
mus, ut parvuli quibus baptismus, nec appli-
candus, nec proximè applicabilis fuit relictus, a-
liter divini providentiæ supernaturali subja-
ceant, ac subjaceret homo in puris naturalibus
constitutus, & quàm ad illam comparatur
damnati, cum istis nec conferatur nec offeratur
baptismus, nec pro ipsis fuerit institutus, ut eru-
ditè ait illustrissimus D. Godoy, in manuscrip-
tis Tractatus de reprobatione.

Patet ergo ex jam dictis, Deum non dare
omnibus parvulis media seu remedia ad salu-
tem sufficientia, sed aliquos de facto illis priva-
ri in pœnam peccati originalis. Ex quo potest
desumi ratio efficax ad probandum etiam plures
adultos carere mediis & auxiliis ad salutem
sufficientibus. Ut enim discurret Augustinus. 4.
cont. Julianum cap. 8. *Deus non est benevolentior
scelestissimis & impiissimis hominibus, propria volun-
tate repugnantibus, quam innocentissimis parvulis, qui
propria voluntate non repugnant saluti, etsi originali
culpâ sint coinquinati* Ergo si Deus in pœnam pec-
cati originalis, aliquando neget parvulis reme-
dia ad salutem sufficientia pro illis instituta, cur
non dicemus etiam adultis aliquando in pœnam
tantæ multitudinis peccatorum, quæ ab illis
committuntur, negari à Deo auxilia quibus pos-
sint adipisci salutem?

Adde quod, Deus non solum adultis, sed etiam
parvulis, salutem desiderat per voluntatem an-
tecedentem, ut ibidem docet Augustinus; & ta-
men, ut ex eodem Sancto Doctore ostendimus,
illis aliquando negat remedia sufficientia ad sa-
lutem: Ergo licet Deus omnibus adultis æternā
salutem desideret, aliquando tamen eis dene-
gat auxilia sufficientia ad ejus acquisitionem.

Hoc argumentum multoties urget Augusti-
nus contra Semipelagianos, qui assererent om-
nes quotquot in mundo sunt adultos, esse suffi-
cienter ad credendum per gratiam illuminatos:
Cur (inquit) causam parvulorum ad exemplum ma-
jorum non patiuntur afferri homines qui contra Pella-
gianos non dubitant esse originale peccatum, quod per
ver-
num hominem in omnes intravit &c. Sicut autem
parvulis quibus vult subvenit, quibus non vult
non subvenit: sic & in majoribus non dubite-
mus fieri, ex ore quippe infantium & lactentium
perfecit laudem, ut ibidem S. Doctor discurret.
Et libro 4. contra Julian. cap. 8 *Si dixeris mihi, cur
ergo non convertit omnium nolentium voluntates?
Respondebo: cur non omnes morituros adoptat lava-
cro regenerationis infantes? Et alibi alloquens Pe-
lagianos, ait: Volis ora obstruunt, & linguas præ-
munt, qui loqui nondum valent.*

§. IV.

Idem ostenditur exemplo infidelium.

E Adem veritas exemplo infidelium potest de-
monstrari. Fides enim supernaturalium my-
steriorum necessaria est ad salutem, ut docent
Theologi cum S. Thoma 2. 2. qu. 2. At pluribus
reprobis negat Deus auxilia ad credendum suf-
ficientia: Ergo illis negat auxilia sufficientia ad
salutem. Major est certa, Minor probatur ex
communi sententia Theologorum, qui docent
cum D. Thoma eadem parte qu. 10. art. 2. dari
in illis hominibus ad quorum aures prædicatio

N E van-